

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

19. července 2012(*)

„Směrnice 2006/112/ES – článek 56 odst. 1 písm. e) – článek 135 odst. 1 písm. f) a g) – Osvobození činností správy cenných papírů (správy portfolia) od daní“

Ve věci C-44/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesfinanzhof (Německo) ze dne 28. října 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 31. ledna 2011, v řízení

Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst

proti

Deutsche Bank AG,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení J. N. Cunha Rodrigues, předseda senátu, U. Löhmus, A. Rosas (zpravodaj), A. Ó Caoimh a A. Arabadžev, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: R. Šereš, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. března 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst M. Bauereggerem, jako zmocněncem,
- za Deutsche Bank AG P. Farmerem a P. Freundem, barristers,
- za německou vládu T. Henzem, jako zmocněncem,
- za nizozemskou vládu C. M. Wissels a M. K. Bulterman, jako zmocněnkyními,
- za vládu Spojeného království C. Murrell, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s R. Hillem, solicitor,
- za Evropskou komisi C. Soulay a L. Lozano Palacios, jakož i B.-R. Killmannem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 8. května 2012,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 56 odst. 1 písm. e) a čl. 135 odst. 1 písm. f) a g) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, s. 1, dále jen „směrnice 2006/112“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst (dále jen „Finanzamt“) a Deutsche Bank AG Zentrale/Steuerabteilung – Group Tax (dále jen „Deutsche Bank“), zejména ve věci kvalifikace správy cenných papírů (dále „správa portfolia“), prováděné Deutsche Bank, pro účely osvobození od daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“).

Právní rámec

Unijní právní úprava

3 Článek 56 směrnice 2006/112 v době rozhodné z hlediska skutečností povodního sporu stanovil:

„1. Místem poskytnutí následujících služeb příjemci usazenému mimo Společenství nebo osobě povinné k dani usazené ve Společenství, ale nikoliv ve stejné zemi jako poskytovatel, je místo, kde má příjemce sídlo své ekonomické činnosti nebo stálou provozovnu, pro kterou je služba poskytnuta, a nemá-li takové sídlo či stálou provozovnu, místo, kde má bydliště, nebo místo, kde se obvykle zdržuje:

[...]

e) bankovní, finanční a pojišťovací činnosti včetně zajištění, s výjimkou nájmu bezpečnostních schránek;

[...]“

4 Podle článku 135 této směrnice:

„1. členské státy osvobodí od daně tato plnění:

a) pojišťovací a zajišťovací činnosti včetně souvisejících služeb poskytovaných pojišťovacími makléři a pojišťovacími agenty;

[...]

f) činnosti včetně sjednávání, avšak vyjma řízení a správu, týkající se akcií, podílů na společnostech nebo sdruženích, dluhopisů a jiných cenných papírů, kromě dokladů zakládajících právní nárok na zboží a práv nebo cenných papírů uvedených v čl. 15 odst. 2;

g) správa fondů kolektivního investování, jak je vymezují členské státy;

[...]“

Německá právní úprava

5 Ustanovení § 3a odst. 3 zákona o dani z obratu z roku 2005 (Umsatzsteuergesetz 2005), ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutečností povodního sporu (dále jen „UStG“) znělo:

„Je-li příjemcem některého z jiných plnění uvedených v odstavci 4 podnikatel, má se odchýlně od odstavce 1 za to, že je plnění uskutečнено v sídle jeho ekonomické činnosti. Jestliže je poskytnuto jiné plnění trvalé provozovně podnikatele, je rozhodující sídlo trvalé provozovny.

Jestliže příjemce některého z jiných plnění uvedených v odstavci 4 není podnikatelem a má své bydliště nebo sídlo ve třetím státě, má se za to, že jiné plnění je poskytnuto v tomto místě jeho bydliště nebo sídla.“

6 Ustanovení § 3a odst. 4 bod 6 písm. a) tohoto zákona znělo:

„Jinými plněními“ ve smyslu odstavce 3 se rozumí: [...]

a) jiná plnění takového druhu, jak je uvedeno v § 4 bodu 8 písm. a) až g) a v bodě 10, jakož i vedení účtů a jejich zajištění, [...]

7 Podle § 4 bodu 8 písm. e) a h) UStG:

„Od daně z obrátu jsou osvobozena tato plnění spadající pod § 1 odst. 1 bod 1:

[...]

e) operace týkající se obchodování s cennými papíry a sjednání těchto operací, avšak vyjma úschovy a správy,

[...]

h) správa investičního majetku podle zákona o investování [Investmentsgesetz] a řízení podniků veřejných služeb ve smyslu zákona o dohledu nad pojišťovny [Versicherungsaufsichtsgesetz];

[...]

8 Podle dopisu spolkového ministerstva financí, správního pokynu týkajícího se výkladu norem, který není pro soudy závazný:

„Ustanovení § 3a odst. 3 a 4 bod 6 písm. a) UStG se pro určení místa v případě správy majetku nepoužije. Nelze se ani přímo odvolávat na čl. 56 odst. 1 písm. e) směrnice Rady 2006/112/ES, podle níž se místo plnění v určitých případech, ve kterých se jedná o „bankovní, finanční a pojišťovací činnosti“, určí podle sídla nebo provozovny příjemce plnění. „Bankovní, finanční a pojišťovací činnosti“ jsou pojmy práva Společenství a jako takové je nutné je vykládat. Směrnice o společném systému daně z prodané hodnoty a do 31. prosince 2006 také [šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obrátu – Společný systém daně z prodané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. vst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23)] [nedefinují], co je nutné tímto pojmy konkrétně rozumět. Nicméně směrnice 2006/112/ES obsahuje v čl. 135 odst. 1 písm. a) až f) [...] rozhodné výroky ohledně výkladu těchto pojmů. O správě majetku se uvedená ustanovení nezmiují. Z článku 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112/ES [...] ani nevyplývá, že ustanovení se má rovněž vztahovat na další bankovní, finanční a pojišťovací činnosti.

Dani podléhá „správa aktiv“, která je jediným plněním. Osvobození od daně podle § 4 bodu 8 písm. e) UStG nepůchází v úvahu, neboť správa majetku (správa portfolia) nepatří mezi plnění, která jsou podle uvedených ustanovení zvýhodněna. [...]

Skutkový základ sporu v původním řízení a předběžné otázky

9 V průběhu roku 2008 poskytovala Deutsche Bank přímo a prostřednictvím svých dceřiných společností služby správy portfolia svým klientům investořům. Tito pověřili Deutsche Bank, aby samostatně spravovala cenné papíry v souladu se strategií zvolenou klientem investořem bez

získání předchozích pokynů a aby přijímala veškerá vhodná opatření za tímto účelem. Deutsche Bank mohla s majetkem (cennými papíry) nakládat jménem klienta investora a na jeho účet.

10 Klienti investovali hradili roční poplatek rovnající se 1,8 % hodnoty spravovaného majetku. Tento poplatek zahrnoval podíl na správě, který se rovná 1,2 % hodnoty spravovaného majetku, a podíl za prodej a nákup cenných papírů rovnající se 0,6 % majetku. Pokrýval rovněž správu běžných účtů a portfolia a poplatek za nákup investičních podílů, včetně podílů ve fondech spravovaných Deutsche Bank nebo jejími dceřinými společnostmi.

11 Na konci každého kalendářního čtvrtletí a na konci roku obdržel každý klient investor zprávu o vývoji správy jeho majetku a mohl požádat kdykoliv ukončit s okamžitým účinkem.

12 Deutsche Bank při podání svého předložného daňového přiznání za květen 2008 Finanzamt upřesnila, že služby poskytnuté v rámci správy portfolia považuje za osvobozené od DPH na základě § 4 odst. 8 UStG, pokud byly poskytovány klientům investorům se sídlem na německém území a na ostatním území Evropské unie. Uvedla rovněž, že je považovala podle § 3a odst. 4 a 6 písm. a) UStG za nezdanitelné, pokud byly poskytovány klientům investorům se sídlem ve třetích státech.

13 Finanzamt tuto argumentaci odmítl a dne 29. dubna 2009 vydal výměr na zálohovou platbu DPH za zdaňovací období květen 2008, v němž dotčené činnosti správy portfolia pro klienty investory považoval za zdanitelné činnosti, které nejsou od daně osvobozeny.

14 Odvolání podané Deutsche Bank proti tomuto výměru bylo zamítnuto. Naproti tomu Finanzgericht (finanční soud) žalobu podané Deutsche Bank vyhověl. Finanzamt poté podal proti rozsudku Finanzgericht opravný prostředek „Revision“ k Bundesfinanzhof (spolkový finanční soud).

15 Jelikož měl Bundesfinanzhof pochybnosti zejména o kvalifikaci správy portfolia z hlediska osvobození od DPH, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předložné otázky:

„1) Je [správa portfolia], při které osoba povinná k dani za úplaty na základě vlastního uvážení rozhoduje o koupi a prodeji cenných papírů a toto rozhodnutí uskutečňuje nákupem nebo prodejem cenných papírů, osvobozena od daně

– pouze jako správa fondů kolektivního investování ve smyslu čl. 135 odst. 1 písm. g) směrnice [2006/112/ES], nebo rovněž

– jako individuální správa portfolia pro individuální investory ve smyslu čl. 135 odst. 1 písm. f) směrnice 2006/112/ES (činnosti týkající se cenných papírů nebo sjednávání takových činností)?

2) Jaký význam má pro účely stanovení hlavní a vedlejší služby kritérium, podle kterého vedlejší služba sama o sobě není pro příjemce cílem, nýbrž prostředkem k lepšímu využití hlavní poskytované služby v kontextu odděleného účtování vedlejší služby a skutečnosti, že vedlejší služba může být poskytnuta třetími osobami?

3) Vztahuje se čl. 56 odst. 1 písm. e) směrnice [2006/112] pouze na služby uvedené v čl. 135 odst. 1 písm. a) až g) směrnice [2006/112], nebo též na [správu portfolia], i když tato činnost nespadá pod poslední uvedené ustanovení?“

K předložným otázkám

Ke druhé otázce

16 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat na prvním místě, je to, jaký význam musí být dán v rámci určení hlavní a vedlejší služby u takové služby správy portfolia – jaká je dotčená v povodním řízení, při které osoba povinná k dani za úplatu na základě vlastního uvážení rozhoduje o koupi a prodeji cenných papírů a toto rozhodnutí uskutečňuje nákupem nebo prodejem cenných papírů – kritériu, podle kterého vedlejší služba není pro příjemce cílem, nýbrž prostředkem k lepšímu využití hlavní poskytované služby v kontextu odděleného účtování vedlejší služby a skutečnosti, že vedlejší služba může být poskytnuta těmito osobami.

17 Úvodem je třeba poznamenat, že taková činnost správy portfolia jako činnost poskytovaná Deutsche Bank v povodním řízení zahrnuje více dílčích plnění.

18 Podle judikatury Soudního dvora platí, že pokud je plnění tvořeno souborem dílčích plnění a úkonů, je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti, za kterých došlo k dotčenému plnění, za účelem určení toho, zda se jedná o dvě nebo několik odlišných plnění, nebo o jediné plnění (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 27. října 2005, *Levob Verzekeringen a OV Bank*, C-41/04, Sb. rozh. s. I-9433, bod 19, jakož i ze dne 10. března 2011, *Bog a další*, C-497/09, C-499/09, C-501/09 a C-502/09, Sb. rozh. s. I-1457, bod 52).

19 V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že o jediné plnění jde zejména tehdy, je-li nutno jedno dílčí plnění považovat za hlavní, zatímco jiné dílčí plnění je nutno považovat za vedlejší, sdílející daňový osud hlavního plnění (viz rozsudek ze dne 15. května 2001, *Primback*, C-34/99, Recueil, s. I-3833, bod 45 a citovaná judikatura).

20 Je nicméně třeba připomenout, že o jediné plnění pro účely DPH se může jednat i za jiných okolností.

21 Soudní dvůr rozhodl, že tomu tak je, i když dvě nebo více dílčích plnění nebo úkonů poskytnutých osobou povinnou k dani spotřebiteli, který je považován za přeměrného spotřebitele, jsou tak těsně spojena, že objektivně tvoří jediné nerozdělitelné hospodářské plnění, jehož rozdělení by bylo umělé (rozsudek *Levob Verzekeringen a OV Bank*, citovaný výše, bod 22).

22 S ohledem na tyto úvahy a s cílem podat užitečnou odpověď předkládajícímu soudu je třeba mít za to, že se uvedený soud svou druhou otázkou snaží zjistit, jak bude pro účely DPH kvalifikováno poskytování služby správy portfolia dotčené v povodním řízení, při kterém osoba povinná k dani za úplatu na základě vlastního uvážení rozhoduje o koupi a prodeji cenných papírů a toto rozhodnutí uskutečňuje nákupem nebo prodejem cenných papírů, a zejména určit, zda tato činnost může být považována za jediné hospodářské plnění.

23 Uvážíme-li v souladu s judikaturou citovanou v bodě 18 tohoto rozsudku všechny okolnosti, za kterých dochází k tomuto poskytování služby správy portfolia, ukazuje se, že tato služba představuje v zásadě jednak kombinaci služby analýzy majetku klienta investora a dohledu nad tímto majetkem, jednak vlastní službu nákupu a prodeje cenných papírů.

24 Je pravda, že tato dvě dílčí plnění, ze kterých se skládá služba správy portfolia, mohou být poskytnuta odděleně. Klient investor si totiž může přát pouze službu poradenství a sám rozhodovat o investicích a provádět je. Naopak klient investor, který dává přednost tomu sám rozhodovat o investování cenných papírů a obecněji dát strukturu svému majetku a dohlížet na něj, aniž provádí prodej nebo nákup, může využít pro poslední uvedený druh činností

prostředníka.

25 Průměrný klient investor však v rámci poskytování takové správy portfolia, jakou prováděla Deutsche Bank v původním řízení, vyhledává právě kombinaci těchto dvou dílčích plnění.

26 Jak uvedla generální advokátka v bodě 30 svého stanoviska, nemělo by význam, pokud by rozhodnutí o nejlepší strategii při nákupu, prodeji, nebo držení cenných papírů nebylo uskutečнено. Stejně tak by nemělo smysl uskutečnit nebo podle okolností neuskutečnit nákup a prodej bez dostatečných znalostí a předchozí analýzy trhu.

27 V rámci poskytování správy portfolia dotčeného v původním řízení jsou obě tato dílčí plnění nejen neodlučitelná, ale je rovněž třeba je postavit na roveň. První i druhé jsou totiž nezbytné pro celkové plnění, takže není možno považovat jedno z nich za hlavní plnění a druhé za vedlejší.

28 V důsledku toho je třeba považovat uvedená dílčí plnění za tak těsně spjatá, že objektivně tvoří jediné nerozlučitelné hospodářské plnění, jehož rozdělení by bylo umělé.

29 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou položenou otázku odpovědět tak, že takové poskytování správy portfolia, jaké je dotčeno v původním řízení, při kterém osoba povinná k dani za úplaty na základě vlastního uvážení rozhoduje o koupi a prodeji cenných papírů a toto rozhodnutí uskutečňuje nákupem nebo prodejem cenných papírů, se skládá ze dvou dílčích plnění, která jsou tak těsně spjatá, že objektivně tvoří jediné hospodářské plnění.

K první otázce

30 Podstatou první otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat na druhém místě, je, zda čl. 135 odst. 1 písm. f) a g) směrnice 2006/112 musí být vykládán v tom smyslu, že taková správa portfolia, jaká je dotčena v původním řízení, je podle tohoto ustanovení osvobozena od DPH.

31 Pokud jde o osvobození stanovené v čl. 135 odst. 1 písm. g) směrnice 2006/112, je třeba konstatovat, že pojem „správa fondů kolektivního investování“ není ve směrnici 2006/112 definován. Soudní dvůr však upřesnil, že operace, kterých se týká toto osvobození od daně, jsou operacemi, které jsou specifické pro činnost subjektů kolektivního investování (rozsudek ze dne 4. května 2006, Abbey National, C-169/04, Sb. rozh. s. I-4027, bod 63).

32 V tomto ohledu vyplývá z čl. 1 odst. 2 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985, o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 375, s. 3; Zvl. vyd. 06/01, s. 139), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/108/ES ze dne 21. ledna 2002 (Úř. věst. L 41, s. 35; Zvl. vyd. 06/04, s. 302), že jde o subjekty, jejichž výhradním předmětem činnosti je kolektivní investování kapitálu získaného od veřejnosti do převoditelných cenných papírů, že provozují svou činnost na základě zásady rozložení rizika, a jejich podílové jednotky jsou na žádost podílníků přímo nebo nepřímo odkoupeny nebo vyplaceny z aktiv tohoto subjektu.

33 Jak uvedla generální advokátka v bodech 14 a 15 svého stanoviska, jedná se konkrétně o fondy kolektivního investování, ve kterých jsou sdruženy etné investice a jsou rozloženy na řadu cenných papírů, které mohou být efektivně spravovány s cílem optimalizace výsledku a ve kterých mohou být individuální investice relativně skromné. Tyto fondy spravují vlastní investice vlastním jménem a na vlastní účet, zatímco každý klient investor vlastní podíl ve fondu, ale nikoliv investice fondu jako takového.

34 Naproti tomu takové služby, jaké poskytovala Deutsche Bank v původním řízení, se obecně

týkají majetku jedné osoby, který musí mít relativně značnou celkovou hodnotu, aby s ním mohlo být takto nakládáno výnosným způsobem. Správce portfolia nakupuje a prodává investiční produkty jménem a na účet klienta investora, jenž si zachovává vlastnictví jednotlivých cenných papírů po celou dobu trvání smlouvy a po jejím ukončení.

35 V důsledku toho neodpovídá účinnost správy portfolia prováděná Deutsche Bank, dotčená v povodním řízení, pojmu „správa fondů kolektivního investování“ ve smyslu čl. 135 odst. 1 písm. g) směrnice 2006/112.

36 Co se týče rozsahu působnosti čl. 135 odst. 1 písm. f) této směrnice, Soudní dvůr konstatoval, že operacemi zahrnující akcie a jiné cenné papíry se rozumí operace na trhu s obchodovatelnými cennými papíry a že obchod s cennými papíry zahrnuje úkony, které mají právní a finanční postavení mezi účastníky právního vztahu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 1997, SDC, C-2/95, Recueil, s. I-3017, body 72 a 73, jakož i ze dne 5. července 2012, DTZ Zadelhoff, C-259/11, bod 22).

37 Pojmy „operace [...] zahrnující cenné papíry“ ve smyslu téhož ustanovení se tedy týkají operací, které mohou způsobit vznik, změnu či zánik práv a povinností účastníků právního vztahu ve vztahu k cenným papírům (viz zejména rozsudky ze dne 13. prosince 2001, CSC Financial Services, C-235/00, Recueil, s. I-10237, bod 33, a DTZ Zadelhoff, citovaný výše, bod 23).

38 Jak bylo konstatováno v bodu 23 tohoto rozsudku, je služba správy portfolia dotčená v povodním řízení v zásadě složena ze dvou dílčích plnění, a sice zprv služby analýzy majetku klienta investora a dohledu nad tímto majetkem a zadruhé vlastní služby nákupu a prodeje cenných papírů.

39 Jestliže služby nákupu a prodeje cenných papírů mohou patřit do rozsahu působnosti čl. 135 odst. 1 písm. f) směrnice 2006/112, není tomu tak naproti tomu u služeb analýzy majetku a dohledu nad majetkem, jelikož tyto služby nezbytně nevyžadují provádění operací, které mohou způsobit vznik, změnu či zánik práv a povinností účastníků právního vztahu ve vztahu k cenným papírům.

40 Deutsche Bank a Evropská komise jsou toho názoru, že podstata služby správy portfolia dotčené v povodním řízení spočívá v aktivní operaci nákupu a prodeje cenných papírů, a že z toho důvodu uvedená služba musí být osvobozena od DPH podle čl. 135 odst. 1 písm. f) směrnice 2006/112. Finanzamt, jakož i německá a nizozemská vláda a vláda Spojeného království uvádějí, že je třeba za takovou podstatu považovat spíše službu analýzy a dohledu, které nemohou být podle tohoto ustanovení osvobozeny.

41 Z bodu 27 tohoto rozsudku nicméně vyplývá, že není možné se domnívat, že jedno z dílčích plnění, ze kterých se skládá tato služba, je hlavním plněním a druhé plněním vedlejším. Je totiž třeba obě tato dílčí plnění postavit na roveň.

42 V této souvislosti z ustálené judikatury vyplývá, že výrazy použité pro označení osvobození od daní uvedených v čl. 135 odst. 1 směrnice 2006/112 je třeba vykládat striktně vzhledem k tomu, že představují odchylky od obecné zásady, podle níž je DPH vybírána z každého úplatného poskytnutí služeb uskutečněného osobou povinnou k dani (viz zejména rozsudky ze dne 20. listopadu 2003, Taksatorringen, C-8/01, Recueil, s. I-13711, bod 36, a DTZ Zadelhoff, citovaný výše, bod 20).

43 Jelikož uvedená služba může být pro účely DPH vzata v úvahu pouze jako celek, nemůže se tak na ni vztahovat čl. 135 odst. 1 písm. f) směrnice 2006/112.

44 Tento výklad je potvrzen systematikou směrnice 2006/112. Jak totiž uplatnila německá a nizozemská vláda, správa „fondů kolektivního investování“ zvláštními správcovskými společnostmi osvobozená od daně na základě čl. 135 odst. 1 písm. g) směrnice 2006/112 označuje určitou formu správy cenných papírů. Jestliže by se na tuto formu správy cenných papírů již vztahovalo daňové osvobození týkající se cenných papírů, stanovené v čl. 135 odst. 1 písm. f) též směrnice, nebylo by nutné stanovit její osvobození v čl. 135 odst. 1 písm. g) uvedené směrnice.

45 Dále je třeba konstatovat, že tento závěr nepopírá ani zásada daňové neutrality. Jak uvedla generální advokátka v bodě 60 svého stanoviska, nemůže tato zásada rozšířit působnost osvobození od daně, pokud tak není jednoznačně stanoveno. Uvedená zásada není pravidlem primárního práva, které by mohlo podmínit platnost osvobození od daně, nýbrž výkladovou zásadou, která se musí použít souběžně se zásadou striktního výkladu osvobození od daně.

46 S ohledem na výše uvedené je třeba na první položenou otázku odpovědět tak, že čl. 135 odst. 1 písm. f) nebo g) směrnice 2006/112 musí být vykládán v tom smyslu, že taková správa portfolia, jaká je dotčena v povodním řízení, není podle tohoto ustanovení osvobozena od DPH.

Ke třetí otázce

47 Třetí otázkou se předkládající soud táže, zda čl. 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112/ES musí být vykládán tak, že se použije pouze na služby uvedené v čl. 135 odst. 1 písm. a) až g) uvedené směrnice, nebo i na správu portfolia, přestože tato činnost nespadá pod poslední uvedené ustanovení.

48 Článek 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112 stanovil, že pokud jde o bankovní, finanční a pojišťovací činnosti včetně zajištění, s výjimkou nájmu bezpečnostních schránek, je místem poskytnutí následujících služeb příjemci usazenému mimo Společenství nebo osob povinné k dani usazené ve Společenství, ale nikoliv ve stejné zemi jako poskytovatel, místo, kde má příjemce sídlo své ekonomické činnosti nebo stálou provozovnu, pro kterou je služba poskytnuta, a nemá-li takové sídlo či stálou provozovnu, pak místo, kde má bydliště, nebo místo, kde se obvykle zdržuje.

49 V souladu s jeho zněním je cílem tohoto ustanovení určit pro účely DPH místo uskutečnění bankovních, finančních a pojišťovacích činností včetně zajištění. Uvedené ustanovení v tomto ohledu neobsahuje žádný odkaz na služby uvedené v čl. 135 odst. 1 písm. a) až g). Stanoví naproti tomu jedinou výjimku, a sice ohledně nájmu bezpečnostních schránek.

50 Deutsche Bank, Finanzamt, nizozemská vláda a vláda Spojeného království, jakož i Komise jsou toho názoru, že se rozsah působnosti čl. 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112 nemůže omezit na rozsah působnosti čl. 135 odst. 1 písm. a) až g) též směrnice.

51 Německá vláda s odkazem na body 31 a 32 rozsudku ze dne 22. října 2009, *Swiss Re Germany Holding* (C-242/08, Sb. rozh. s. I-10099), zastává opačný názor. Podle této vlády Soudní dvůr v uvedené rozsudku určil, že žádné fungování a jednotný výklad společného systému DPH předpokládá, že pojmy „pojišťovací operace“ a „bankovní operace“ uvedené v ustanoveních šesté směrnice 77/388, která odpovídají čl. 56 odst. 1 písm. e) a čl. 135 odst. 1 písm. a) směrnice 2006/112, nebudou vymezovány odlišně podle toho, zda jsou použity v prvním nebo v druhém z těchto ustanovení. Tato úvaha se musí použít obdobně na „finanční činnosti“.

52 Jak nicméně uvedla generální advokátka v bodě 69 svého stanoviska, odvodnění rozsudku *Swiss Re Germany Holding*, citovaného výše, souvisí se skutečností, že čl. 56 odst. 1 písm. e) a čl. 135 odst. 1 písm. a) směrnice 2006/112 používají v zásadě totožné pojmy, pokud jde o

pojištění: „pojišťovací činnosti včetně zajištění“ v jednom případě a „pojišťovací a zajišťovací činnosti“ ve druhém případě.

53 Naproti tomu mezi „bankovními“ a „finančními“ činnostmi v čl. 56 odst. 1 písm. e) této směrnice a některou z činností uvedených v čl. 135 odst. 1 písm. b) až g) této směrnice taková paralela neexistuje. Žádné z uvedených ustanovení nepoužívalo pojmy „bankovní“ nebo „finanční“. Uvedené činnosti měly zjevně finanční povahu a mnoho z nich patrně mohlo být vykonáváno bankami, nikoliv však výlučně. Navíc zdaleka nebyly taxativním výše uvedených činností, které mohou být prováděny bankami nebo které mohou být označeny jako „finanční“.

54 Jelikož správa portfolia vykonávaná Deutsche Bank ve sporu v předvodním řízení je službou finanční povahy a jelikož čl. 56, odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112 nelze vykládat restriktivně (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 26. září 1996, Dudda, C-327/94, Recueil, s. I-4595, bod 21, jakož i Levob Verzekering a OV Bank, citovaný výše, bod 34 a citovaná judikatura), je třeba určit, že tato činnost coby finanční činnost spadá do působnosti čl. 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112.

55 S ohledem na výše uvedené je třeba na této otázku odpovědět, že čl. 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112 musí být vykládán tak, že se nepoužije pouze na služby uvedené v čl. 135 odst. 1 písm. a) až g) uvedené směrnice, ale rovněž na služby správy portfolia.

K nákladům řízení

56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky předvodního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Takové poskytování správy cenných papírů, jaké je dotčeno ve sporu v předvodním řízení, při kterém osoba povinná k dani za úplatu na základě vlastního uvážení rozhoduje o koupi a prodeji cenných papírů a toto rozhodnutí uskutečňuje nákupem nebo prodejem cenných papírů, se skládá ze dvou dílčích plnění, která jsou tak těsně spjatá, že objektivně tvoří jediné hospodářské plnění.**

2) **Článek 135 odst. 1 písm. f) nebo g) směrnice 2006/112 ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty musí být vykládán v tom smyslu, že taková správa cenných papírů, jaká je dotčena v předvodním řízení, není podle tohoto ustanovení osvobozena od daně z přidané hodnoty.**

3) **Článek 56 odst. 1 písm. e) směrnice 2006/112 musí být vykládán tak, že se nepoužije pouze na služby uvedené v čl. 135 odst. 1 písm. a) až g) uvedené směrnice, ale rovněž na služby správy cenných papírů.**

Podpisy.

* Jednací jazyk: němčina.